

TERUGBLIK

Tabel VIII: Aantallen ingeschreven en omgekomen gevangenen in zeven concentratiekampen in Duitsland en de vier in Nederland

	Ingeschreven	Omgekomen	
Stutthof, Auschwitz, Mauthausen, Neuengamme, Sachsenhausen, Dachau, Buchenwald <sup>1</sup>	1 522 000	657 000 of 698 000	43 % of 46 %
Schoorl	1 900		0 %
Amersfoort, aug. 1941– maart 1943	8 500 <sup>2</sup>	142 <sup>3</sup>	1,7 %
Amersfoort, mei 1943– april 1945	26 500	ca. 100	0,4 %
Ommen	4 500 (?) <sup>4</sup>	39 <sup>5</sup>	0,9 %
Vught (zonder <i>Judendurchgangslager</i> )	15 600	285	1,8 %

<sup>1</sup> Cijfers ontleend aan Tabel VI op pag. 117. <sup>2</sup> De cijfers voor Amersfoort, Ommen en Vught in deze kolom sluiten dubbelstellingen in en mogen dus niet opgeteld worden. <sup>3</sup> De 100 Russen niet meegeteld; de geliquideerde Russische krijgsgevangenen zijn ook in de cijfers voor de zeven kampen in Duitsland niet meegeteld. <sup>4</sup> De ca. 3 800 'Ommen-gangers' onder de studenten (mei '43) niet meegeteld. <sup>5</sup> De ca. 300 omgekomenen in de Heerte- en Siegburg-groepen niet meegeteld.

Ommen, Amersfoort en Vught sommige Nederlandse gevangenen, die een zekere mate van gezag over de Nederlandse medegevangenen uitoefenden, een sombere bladzij aan de geschiedenis van die kampen toegevoegd hebben, is uit onze beschrijving gebleken.

Gebleken is ook dat de Joodse gevangenen in de vier kampen die wij behandelden, onderworpen zijn geweest aan extra-mishandelingen waarin, met name in Amersfoort, Ommen en Vught, een primitief sadisme uitgeleefd werd.

Over de reacties van het Nederlandse volk op het bestaan *van*, en over die van de gevangenen op het bestaan *in* de kampen willen wij nog iets schrijven.

Allereerst merken wij op dat ook hier, zoals wij al vaker constateerden, het historische perspectief wezenlijk van het belevingsperspectief verschilt, en dit al daarom omdat de vergelijking die *achteraf* met de concentratiekampen in Duitsland gemaakt kan worden, in de jaren '40-'45 niet mogelijk was.